

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Januárius' 3-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

Az ifjú Watson levele, mellyet ő némelly *Londoni* ujságok szerént az a való Polgármesterhez irt, e' volt: —

„Mylord! Ugy látom, hogy a' törvényeknek szoros vigyázósága elől, ki nem állhatok, vagy hogy tovább barátjaimnak partfogássokra magamat nem bízhatom. Erre nézve oly projektumot bátorkodok tenni Uraságodnak, hogy én, mint fogoly, önként elő fogok állani, ha Uraságod az én elfogattatásomra kibirdettett jutalmat nékem adatja, oly feltétel alatt, ha kivilágosodik, hogy én nem az a' személy vagyok, a' ki Platt úrra lőtt. Ha a' meghatározott summa (500 font Sterling) valamelyik Prokurátor úrnál letéttetik, én módot fogok találni ártatlanságomnak megbizonyítására. Költ *Londonban*, Dec. 10-dikén, 1816. —

„Watson.

Utóírás: — „Ha nékem telyes bostánatot ígérnek, egy özszeeskűvést fogok bejelenteni, a' melly éppen most főzettek, és a' melly sokkal veszedelmesebb, mint az úgy nevezett Puskapor-özszeeskűvés volt.“ — (Ez az özszeeskűvés a' Jákób ideje alatt 1605-ben történt, mikor a' Parlamentum' háza alatt lévő boltokat puskaporral megtöltötték, 's a' Parlamentumot, mikor azt a' Király éppen kinnyitni fogná, a' levegőbe felvettetni akarták; de a' melly iszonyú célzást magok az özsze-

szeeskűdek között egygyik, egy nappal előre bejelentette).

Annak a' *Nordhumberland* nevű hajónak, melyen Bonapartét *Szent Ilonára* vitték, a' seborvosa Doktor *Warden* (kinek levelei között egygyet nem régen a' Magyar Kurir is kiadott), az ő útozások alatt annyira megnyerte volt a' *Bonaparté* bizodalját, hogy azután is, valameddig *Admirális Cochrane* a' nevezett hajóval ott maradt, *Bonaparte* egész háznépével azon orvosnak élt szolgálatjával, azért, minthogy az a' *Frantzia Orvos*, a' ki *Elbán* velle volt, *Szent Ilonára* nem ment-el, a' másikkhoz pedig, a' ki ennek helyébe odarendeltetett, egy *Omeara* nevű *Irlandus* születésű fiúhoz, nem viseltettek a' *Bonaparté*hoz tartozók, 's ő maga sem, oly nagy bizodalommal, mint *Wardenhez*. Ennek a' *Wardennek* tehát tsak már mint orvosnak is elég alkalmatossága volt a' *Bonaparte* házában annyit látni és hallani, a' mennyit semmi más idegennek nem egynek is. Egy szóval ennek az embernek írásai, mellyeket ő a' maga *Londonba* való visszajövele után, levelezés formában, ily cím alatt kiadott: *A' Bonaparte' magaviselete 's velle való Beszélgetések*, valósággal megérdemlik, hogy némelykor, mikor egyéb nevezetesebb irnivalónk nem leszen, mint mások tselekesznek, mi is kiadjunk egyegy darabotskát ezekből a' Magyar Kurirban; a' mint itt mindjárt hozzá is fogunk: —

Generális *Gourgaud*, a' *Bonaparte* Generaladjutánsa, igen beteg lévén, (itt Dok-

tor Warden beszélt) *Omcara* barátom jónak találta töllem is tanácsot kérni állpotja felől. E' még odaérkezésünk után csak hamar történt. Megindultam a' Gen*Bertrand* lakhelyének felkeresésére, a' mely *Longwood*tol, a' *Bonaparte* akkori szállásától, egy fertály órányi távolságra egymagában házban volt, melynek *Hutsgate* a' neve. A' ház két emeletű, egygyil egygyik áll két szobából. Itt lakik Generális *Bertrand*, két szeretetre méltó, -géssiges, és igen vidám gyermekeivel, kiöl tak magáról és Familiájáról egy egész köryvet írhatnék, minthogy az alatt, míg a' tengeren útoztunk, üres oráimban őtet az *Anglus* nyelvre tanitgatván, magam is szüntelenül tanultam tölle. Ő mindent elé beszélt nekem, a' mit a' maga táborozásaiból valami nevezetést tudott. Minthogy nagy kívánsággal halgattam beszédjeit, 's ugyan ezért magam ritkán 's akkor is csak keveset szollottam, ekképpen dorgálódzott gyakran: — „Az Ur rossz tanítómester, csak engem' historizáltat, 's maga semmit se' szoll.“ — *Napoleon* mikor felöllem tudakozódott, csak így szokott volt szollani: — „Hol van a' *Bertrand*' barátja?“ — De térjünk vissza a' dologra. Én lóháton jöttem vala *Hutsgate*ba, 's minekutánna itt *Bertrand*hoz beszollottam volna, ismét lóháton akartam *Longwood* felé tovább indulni, hanem a' Marschalné (*Bertrand*né) így szollván: a' férjem már oda előre elment, magam is éppen befogatni akarok, hogy utánna mennek, vezettesse az úr a' lavát, maga pedig üljön-be hozzám a' hintóba. Már szürkületkor volt mikor ekképpen *Longwood* mellé megérkeztünk; *Bonapartét* *Bertrand*dal beszélgetve 's a' szekérútban állva találtuk. Meg állj, így szollott a' Marschalné, trefáljuk-meg őket; mikor mellettük elmenünk, köszönjön nekik az úr; ők erre égnás' szemeközzé fognak nézni, 's egymástól effélét kérdezni: Valyon mitsoda házi barát ül ott a' Marschalné mellett? Ez a' történet nekik Párist eszekbe fogja

juttatni, a' hol az efféle történetek minden napok. — Végezetre a' *Bonaparte*' szállásán megállapodván a' szekér, és én abból a' Marschalné-t kiemelvén, e' bement *Bonaparté*hoz, én pedig a' betegem' szállására mentem, de nem soká hivatalt kaptam, hogy ebédre *Bonaparté*hoz mennek, melyet én különös megkülönböztetésnek tartottam, minthogy tudtam, hogy *Bonaparté*-nál közönségesen csak az ő kevés hozzátartozói esznek. Generális *Montholon*, engemet, a' ki csak egy minden napi kaputban, tsizmáson és sarkantyúval jelentem meg, egész forma ruhába öltözködvé fogadott a' külső szobában, 's vezetett-be az oldalszobába, a' hol *Bonaparte* és *Bertrand* sebakkoztak egygyütt. Engem' az *Ex-Császár* véghetetlen nagy betsülettel és barátsággal fogadott, én pedig, hogy játékokat nézhessem a' háta' megé állottam. A' szobában lévők, hogy urókat a' játékban ne akadályoztassák, csak suttagva beszéltek egymással: annyival különösebb volt az, hogy, ha olykorolykor valamit kérdezett töllem *Bonaparte*, én neki dörömböző vastag hangon feleltem. Végre hír adattatván, hogy az étel az asztalon van, azt sugta Generális *Montholon* a' fülembe, hogy az asztalnál *Bonaparte* és *Bertrand* közzé üljek, melyet én meg tselekedvén, *Bonaparte* a' jobb *Bertrand* pedig a' bal kezem felől estek. A' *Bonaparte* jobbjára felöl egy szék és egy tányér üresen maradtak, melyről minden kegyes olvasó úgy ítélhet, mint neki tettik. —

A' porcellán, melyről ettünk, olyan szép volt, a' milyent én még soha nem láttam; az ezüst igen nehéz, 's minden darabon Sas-czímer; az utolsó fogást (tzukros süteményeket, gyümölkstöt, 's a't.) arany tázákon 's tányérokön hozták-fel. Ha ételközben valaki, bort nem töltött volna magának, vagy pedig ha még azt is reménette volna valaki, hogy *Anglus* módon még étel után is jó iddogálás foglenni, az ilyen ember nagyon megtsalta volna magát.

Valami egy óratelt az ebédkezésbe. A' mi az én izlésémet illeti, megvallom, hogy egy darab marha - petyeye sült, vagy egy jó darab berbets - tsonb, kapornyával jól elkészítve, nekem kedvesebb lett volna, mint minden Frantzia Ragoutk és Frikassék, égszersmind azoközben azt is megvallani el nem múlatván, hogy Liz én azt sem igen tudom, hogy ezek az utólsók is miként izeskedtek, oly nagyon öszveszedve kellett az eszemet és emlékezetemet szüntelen tartani, hogy az én kevés Frantzia nyelv-tehetségemmel, a' *Eonuparte'* szüntelen való kérdezősködéseire, valamit felelni tudjak, mellyek nagyobb részint mind az én orvosi tudományomat illettek, p. o: — „Az úr meglátogatá Generális *Bourgaudot*?“ — Igen is meglátogattam őtet, Generális Uram! mert tsak azért is jöttem. — „Hát ő hogy van?“ — Nagyon beteg. — „Mi baja?“ — Hasmenésben szenved. — „Hol van a' nyavajája oka?“ — A' belső részein. — „Mikozta?“ — Az itt uralkodó nagy béség; de testi hajlandóságának (dispositiójának) is kell réa lenni. — „Nó tehát így tsak az okát háritsák-el az urak a' nyavajájának, és azonnal meggyógyúl?“ — Ha hamarabb eret vágta volna rajta, hamarabb meggyógyúlt volna. — „Mi által gondólja az Ur, hogy segíteni lehet rajta?“ — Mint-hogy a' májában 's ennek szomszédságában van a' baj, tehát *Mercuriust* rendelék neki. — „A' *Mercurius* semmit se' ér.“ — De biz' ér; sok jó hasznát vettem én már annak. — „Adott-é *Hippocrates* a' betegeinek *Mercuriust*? nem gondolnám: ő tsak füvekkel gyógyított, 's még is legnagyobb Orvosnak tartatott.“ — Ha az újabb időkbéli találmányoknak hasznát vehette volna, még nagyobbnak tartatott 's még több hasznót tehetett volna. — „A' természet maga iparkodik a' nyavalya' matériájának a' testből való kibajtásán; meg lehet, hogy éppen ezt tselekszi most a' hasmenés által is: tehát tsak arra vigyázzon az úr, hogy a' természetet meg ne akadályoz-

tassa munkájában.“ — Telyességgel nem, tsak segítségül akarok lenni neki. — „'S eztsak a' *Mercurius* által gondólja hogy véghez vihéti az úr, a' melytől félni lehet?“ — Az én tapasztalásaim szerént a' mostani esetben mindenkor tsalhatatlanúl használ a' *Mercurius*. — „Így hát adjon az Ur neki *Mercuriust*. Hát, az alatt, míg Angliából ide érkezünk, baltak-é meg sok hajós legények a' *Nordumberlandon*?“ — Igen bizony. — „Mitsoda nyavalyában? — Hasmenésben és a' májnak megtüzése-dése miatt. — „Hát megnyitották-é az Urak a' holt testeket?“ — Meg, mindeniket. — Hát, hogy találták őket?“ — A' májat meggenetségesedve, 's a' belső részeket a' fene által megrothasztatva. — „Mi a' halál? vagy hogy másképpen fejezzem-kigondolatomat, mit teszen meghalni?“ — Meghal az ember, mikor az ő két főbb organumai a' lebelles és a' szivnek mozgása megszünnek, — „Hát a' lélek mikor válik-el a' testtől.“ — Erre a' kérdésre nem felelhetek oly meghatározott módon, mint ezt a' Generális Ur töllem várni látszik, mint-hogy több olyan történetek adják elő magokat, hogy a' meghaltnak-látszó ember, jó eszközök által az életre vissza hozatathatik, 's úgy szollván mintégy feltámasztathatik. — „Mit gondol az Ur, hogy mikor megyen belé az emberbe a' lélek?“ — Oly nagy *Metaphysicus*, hogy ezt meghatározni mérészleném, nem vagyok. —

Ket nappal azután, hogy a' Generális *Bourgaud* gyógyulásához fogtam, eszünkbe vettük a' jeladó zászlókról, hogy egy Angliából jövő hajó a' kikötőhelybe bevezett légyen, melyre nézve én azonnal lóra ülven a' városba belovagoltam, hogy megtudhassam, mi jó újságokat hozott. Estvére *Longwoodba* visszaérkezvén, alig szállottam le a' lórol, hogy már vettem az izenetet, hogy *Napolcon* szollani kíván velem, még pedig nem a' maga hanem a' beteg Generális *Eourgaud* szállásán, a' hol már várokozott réám, 's belépven így szollott

hozzám: — „Hát hogy van a' beteg?“ — Erre alig felelhettem valamit; így folytatta kérdéseit: — „Az úr a' városba ment vala ügy - é? Hát egyenesen Angliából jött ez a' hajó? 's hát hozott - é újság - s egyéb leveleket Frantzia orszagbol?“ — Én (mondék) a' Frantzia leveleket tsak futva olvastam által. — „Ha futva olvasta is által őket az Úr, még is tsak megtartott belőlök valamit. Hadd halljam!“ — Itt ott Generális Uramról is emlekeznek benne: hanem a' mi leginkább magára vonta figyelmetességemet, ez a' Marschal Ney' perbe lett idéztetése 's megítéltetése. Melynek hallására *Napoleon* egy lépéssel közelébb jövéen, hanem a' nélkül, hogy vagy hangját vagy ábrázatállását tsak legkevesebbé is megváltoztatta volna, így szollott: — „Mit? Marschal Neyt megítélték, hogy meglőjék?“ — Igen is (mondék); 's Marschal Neyt már agyon is lőtték! Ő a' Hatalmaságoknak Párisban lévő Követeikhez folyamodott: de haszon nélkül. A' Párisi Capitulatzióznak 12 - dik cikkelyét is elé hozta a' maga mentségere: de ezzel se' nyert semmit. A' kikérdeztetésközben kinyilatkoztatta, hogy ő, Generális Uram által megsaltattatott légyen; azt is eléhozta, hogy azt a' Proklamátziót, mellyet a' vádoló Ak-tában ellene felhoztak, nem ő hanem Marschal *Bertrand* készítette; és hogy őtet a' Generális Uram az az erősítése tsalta - meg, hogy Generális Urammal, a' maga próbatételeiben, *Anglia* és *Austria* megégygyeztek volna. — Gróf *Bertrand* is a' szobában lévén, 's ezen szokat hallván, így szollott hidegen: — „Marschal *Neynek* nem lehet rossz neven venni azt, hogy életének megtartatása végett semmit próbálatlan nem hagyott, 's ezen tekintetben, ha az igazság által célját - el nem érhetne, még kéntelenségből való hazugsághoz - folyamodni is szabad volt néki, azt azonközben, a' mit a' Proklamátzióról mondott, ugyan nagyon ügyetlenül gondolta - ki; Marschal Ney elég jól ki tudta magát írásban fejezni, kö-

vetkezésképpen nem volt néki szüksége arra, hogy ezen tekintetben az én segedemmel éljen.“ — Maga *Bonaparte* semmit nem szollott ezen dologról; tsak ennyit mondott röviden: — „Marschal Ney igen derék ember volt.“ — Én így folytattam beszédemet: Egy *Londoni* újság azt is mondja, hogy a' Marschal Ney megölettetése még támadást okozhat. — „Támadást! (így felelt *Bonaparte* nagy megvetéssel, 's folytatta kérdéseit) — „Element - é már Hertzeg *Wellington* Párisbol? Még mind *Páris* mellett állanak - é az Anglusok 's az özszeszövetkezett seregek?“ — Az *Anglusok* (mondék én), mint vélem, még mind ott a' környéken fekszenek: hanem az *Oroszok* és *Prusszusok* vissza vonták, mint az újságok erősítik, magokat a' *Réuus* felé. — „Ezek mind igen helyes intézettek, felelt *Bonaparte*, hanem valyon mi lehet annak az oka, hogy én az Anglus újságok között a' *Morning Chronicle* nevűt ily ritkán kapom?“ — Erre a' kérdésre, nem gondoltam hogy egyébbel felelhessek néki, hanem tsak egy *nem - tudommal*. —

A' *Generális Gourgaud* meggyógyulása után hat hétig nem jártam vala *Longwoodban*. Mikor ott újra legelőször ismét megjelentem, a' *Bonaparte* kanapéja úgy volt helyheztetve, hogy annak karja az ajtó felé állott; az ablakok' árnyéktartó deszkái lebotsáttatva voltak; *Bonaparte* a' nagy meleg miatt kaputját 's mejrevalóját levetvén, 's bal kezét annak karjáról lefüggesztve, a' kanapén elnyútózva hevert. Egy asztal, könyvekkel megrakattatva előtte állott, mellyek között én egybe, a' melly kinyitva volt, belé tekintvén, láttam, hogy a' revolúzióról beszél. *Bonaparte* hozzá való közelítésemet eszébe vévén, felugrott és így szollított - meg örvendétesen: *Ah Warden, hát mi jobban fárodzik az Ur?* — Én néki tsak egy néma válvonintással feleltem, ő pedig a' kezit hirtelen felém kinyujtván, ekképpen szollott: — „*Engemet a' hideg*

tel, melyre én a' pulsussát megtapogatván, mindjárt észre vettem, hogy semmi baja nintsen, külömben is a' pulsusának tapogattatása alatt, nagyon ravaszúl forgatta az ábrázatját; egy szóval jól látván, hogy csak tréfál, így szollottam: Azt kívánom, hogy soha se' legyen a' Generális Ur rosszabbúl, mint most van! — melyre ő a' kezét megfordítván, az ortzamat gyengén megütötte. Miuthogy Anglus nyelven beszéllett, örvendettem neki, hogy már ennyire haladott nemzetünk' nyelvének tanulásában; ahhoz is szerentsét kívántam, hogy ily jó és tartós egészsége jár ezen szigetén: — „Az igaz így felelt ő, hogy jó egészségen jár: de mértékletesen is élek ám; olyan *appetitusum* van, hogy a' napnak minden szempillantataiban tudnék enni: de orához is tartom magam, 's ekkor is akkor hagyom félbe az evést, mikor még jól esik; és a' mi az ivást illeti, tudja meg azt az Ur, hogy erős itallal nem élek. Az Anglus nyelv tanulásban jól elő mentem, mint az Ur mondja, de szorgalmatos is voltam ám; az Anglus újságokat már meglehetősen folyvást olvashatom; örömet is olvasom őket. Ők ugyan olykorolykor nagyon gondolatlanúl irnak; némelykor felettébb rút motskolódásokra bátorkodnak kibotsátkozni. Engem' p. o. egygyik közzülök egy eszeveszett *Learnak*, a' másik egy tyrannusnak, egy harmadik tsuda állatnak, és még egy, kitől pedig legkevesebbé vártam volna, gyávának (*poltronnak*) nevez — nem azért ugyan, mintha talám valamely ütközetben a' puzkapor' szagától megijedtem, vagy az eszemet elvesztettem, vagy pedig hogy a' szerentsetlenségek miatt eltsüggedtem volna, éppen nem ezekért — hanem csak azért, hogy sem merget nem ittam, sem a' hajórol a' tengerbe nem ugrottam, sem pedig egy pistolyal magamat főbe nem löttem. Az az újságíró, a' ki felöllem így ítél, nem tud engem' esmérni. Nagyobb és jobbbátorsággal bírok én, mint a' milyen az önönögyilkosságra kívántatik. Az Urak új-

ságleveleik a' politikai részrehajlásoknak Echói; a' mit egy rész ditsér, azt a' másik gyalázza, és megfordítva. A' ki éppen *Londonban* vagy ennek szomszédjában nem lakik, mindent szemivel nem láthat, vagy a' ki tsupa idegen, az Uraságtok' újságleveleiből a' dolgok felől 's az Anglus Státus' tisztviselőiről bőltse soha sem leszsz.“ — Látván én, hogy *Bonaparte* ezen alkalmazatossággal tsak a' kerdestetelekkel meg nem elégszik, hanem tulajdon vélekedéseinek kinyilatkoztatására is kibotsátkozik: én is neki bátorítottam magamat 's kimondottam a' mi a' számra jött, annyival is inkább minthogy tudtam, hogy ha megtalál is *Bonaparte* mérgeledni, legtöbb a' mit nekem árthat, e' lehet, hogy az ajtót megnyitván, így szoll hozzám: Doktor *Warden* Ur, szerentsés útat! — De nagy bámulásomra nem így történt a' dolog, sőt, még nagyobb bámulásomra, ily kérdést tett előmbé: *Emlékezik-e még az Ur az Anglus hajós Kapitány Wright' történetere?* — (A' többit mászszor).

Az ifjú *Watson* még Dec. 14-dikéig sem kerithette meg a' Londoni Politzia. Szüntelen érkeztek felölle a' levelek a' Polgármesterhez, de a' mellyek inkább arra ezélozni látszottak, hogy *Watson* még jobban is elrejtse magát, mint sem hogy megfogattathassék.

H i r a d á s.

A' 4-dik számú, 's a' Császár nevet viselő *Ulánus* Regementhez egy, a' maga mesterségében tökéletesen jártas, nőtelen, magyar nyeregjártó kerestetik. Az ezen szolgálattal özszekaptsolt haszonvételek, 17 forint állandó hónapi fizetésből, ingyen való szállásból, fából, és naponként egy kenyérportzióból állanak; 's ő a' hatonaeleire való leköteleztetéstől szabad marad. A' kik ezen szolgálatot megnyerni kívánniak, 's a' megkívántató feltételekről szolló bizonyosságlevellel bírnak; azok a' fentisz-telt Regement Kommandójánál Magyar Országban, Zemplén Vármegyében Sáros-Patakön, jelentsék magokat.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok

Magyar Ország.

A' Piarista Atyák' T. T. szerzetéről ilyen szavakkal emlékeznek Magyar Hazai leveleink: —

Az Ájtatos Iskolák Szerzetének érdemei olly jelesek, hogy eránta kiki méltán tisztelettel viseltetik, a' ki az Ifjúság' oktatására, és nevelésére szánt fáradozásokat betsülni tudja. Ezen Szerzetnek Hazánkban és Erdélyben a' tanítás által szerzett érdemeit neveli az, hogy több helyeken a' lelki Pásztorkordást is folytatja. Öszszeséggel 27 szerzetes házai vannak, 's azokban 351 tagjai, a' minta'jövő esztendőre nyomtatott Lajstrom mutatja. Szomorú tisztelettel tartozunk az idén elhalt két jeles tagjainak u. m. Tiszt. Hanulik Jánosnak, a' ki Nagy Károlyban September 3-dikán életének 71-dik esztendejében, és Tiszt. Elekes Jánosnak, a' ki Veszprémben, Julius 4-diken életének 37-dik esztendejében, meghalt. Amazt a' Deák Muzsák siratják; ennek a' Magyarok hosszabb életet óhajtottak.

Nagy Váradról Dec. 10-dikén. A' három esztendei terméketlenség, szokatlan vízáradások, 's mindenféle más szerentsétlenségek miatt koldusságra jutott, 's az életnek további fenntarthatására minden eszközöktől megfosztatott, tsaknem mezitelemnül, minden lakóhely nélkül ide 's tova tévelygő szerentsétlen emberek, N. Bihar Vármegyének minden környékéről, sőt Erdélyből is, Nagy Váradra felette nagy számmal öszszeseregelenek. Ezeknek gyámolittatásokban a' N. Várad R. Catholicum

Káptalan olly buzgósággal munkálódik, hogy annak Tagjai között kiki naponként 30 's 40 efféle boldogtalanoknak eledelt és ruházatot is nyujt; sőt öszszeállván mindnyájan, azon szűkölködők felsegíttetésekére, hat ezer Váltó forintokból álló summat öszszetettek, 's azt az illető tisztviselőknak általadták. Adja az Úr Isten, hogy sokan kövessék őket.

Budán a' múlt Karátson napján az Ersébet' Szerzeteseinek templomában egy Beau-lieu Regementje béli, eddig 'Sidó vallást tartott közembernek kereszttségét innepleték épületes ajtatossággal, a' ki is a' templomi paráda előtt az egész őrző seregnek jelenlétében megkereszteltetett, ugyan azon Regementnek Papja által, a' ki egy igen épületes beszédet is intézett ezen alkalmátossággal a' hívekhez.

Béts.

Bavariai Királyné ő Felsége, Luisa és Károlina ő Királyi Hertzegaszszonyságokkal együtt, a' múlt kedden (Dec. 31-dikén) megérkezett Bétsbe. Valamint a' Király ő Felségének, úgy a' Királynénak is eleibe ment ő Cs. K. Felsége Burkersdorfig.

A' Priv. Nemz. Austriai Bankókormányozójának 's két igazgatóknak aláírások alatt jelentetik a' ma kijött Udv. Ujságban, hogy azon papirospénznek, melly a' Conventziós pénzben 5 per Centes interesű költsönözésből begyült, 10 milliókból álló summája, holnap (4-dikben) a' már többször említett módon és helyen, tűz által semmivé tétetik.

Dec. 31-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 357 — forintot, — egy Császári aranyért. — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr.

Ján. 2-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 369 2/3 forintot, — egy Császári aranyért 17 fl. 3 kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — krt.

A' marhahusnak fontja Januáriusra, Bétsben 32 krajtzárra határoztatott.